

Adresser:

Fylkesmannen i Troms

Utdanningsavdelingen

Postboks 6105, 9291 Tromsø

Telefon: 77 64 20 00

E-post: postmottak@fmtr.no

www.fylkesmannen.no/troms

Fylkesmannen i Finnmark

Oppvekst- og utdanningsavdelingen

Statens hus, 9815 Vadsø

Telefon 78 95 03 00

E-post: postmottak@fmfi.no

www.fylkesmannen.no/finnmark

Rutiner ved søknad om timer til opplæring i finsk som andrespråk (grunnskole)

Fylkesmennene i Finnmark og Troms disponerer timer som tildeles kommuner/private skoler på grunnskolens område.

- ◆ Krav om finsk opplæring fra elever og foreldre går til ledelsen ved egen skole
- ◆ Skoler sender søknad om timer til skoleeier. Friskoler sender søknad direkte til fylkesmannen.
- ◆ Skoleeier samordner søknadene innenfor egen kommune og sender disse til fylkesmannen.
- ◆ Søknadsfrist for det enkelte år fremgår i egne skriv fra fylkesmennene.
- ◆ Søknader, som følge av økt elevtall kan fremmes i løpet av skoleåret.

Finsk som andrespråk i grunnskolen

Fra midten av 1800-tallet og fram til i dag hadde finsk status som hjelpespråk i skolen. I de første årene etter krigen var det ikke opplæring i finsk i grunn- og videregående skole. Opplæring i finsk som c-språk i de videregående skolene startet i 1970. Fra 1974 ble det gjort forsøk med finsk som valgfag i ungdomsskolen, og fra 1980 forsøk med finsk som sidemål og som andrespråk. I 1996 gjorde Stortinget vedtak om at elever i Troms og Finnmark som ønsket det, skulle få opplæring i finsk som andrespråk. I april 2005 ble kvensk anerkjent som eget språk. Mellomfolkelig kontakt og samhandling over landegrenser og kulturgrenser har økt. Norge samarbeider med Finland innenfor næringsliv, kultur, turisme, forskning, politikk osv. Kunnskap i finsk/kvensk språk og kultur er viktig i det nordiske samarbeidet, barentssamarbeidet og det europeiske samarbeidet.

Opplæringsloven

Elever i grunnskolen i Troms og Finnmark har rett til opplæring i finsk som andrespråk, jfr Opplæringsloven §2-7:
"Når minst tre elever med kvensk-finsk bakgrunn ved grunnskolar i Troms og Finnmark krev det, har elevane rett til opplæring i finsk. Omfanget av opplæringa i tid og innhaldet i opplæringa fastsetjast i forskrifter etter § 2-2 og § 2-3 i denne lova. Frå og med 8.klassetrinnet vel elevane sjølv om dei vil ha opplæring i finsk."

Dersom fylkeskommunen ønsker det, kan det gis tilbud om opplæring i finsk som andrespråk til elever på videregående nivå.

Fag- og timefordeling

Fag- og timefordeling reguleres i rundskriv fra Utdanningsdirektoratet. Gjeldende fag- og timefordeling vil til en hver tid finnes på Utdanningsdirektoratet sine hjemmesider under rundskriv. Adresse til Utdanningsdirektoratet sin hjemmeside: www.udir.no

Fag- og timefordeling for elever som har finsk, angir samlet minstetimetall for disse elevene. Skoleeier har fullmakt til å tilpasse timetallet i fag ut fra et helhetlig hensyn til elevene, men må sikre et timetall som gjør det mulig for elevene å nå kompetansemålene i hvert enkelt fag.

Det gis opplæring i finsk som andrespråk fra første til tiende trinn. Elever i Troms og Finnmark kan få opplæring i finsk som andrespråk fra første trinn dersom foreldre ber om det. Fra og med åttende årstrinn velger elevene selv om de vil ha opplæring i faget.

Elever som velger finsk som andrespråk har rett til fritak i norsk sidemål.

Elever som velger finsk som andrespråk kan søke om fritak fra opplæring og vurdering i fremmedspråk/språklig fordypning på ungdomstrinnet. Elevene skal i stedet få forsterket opplæring i norsk, engelsk eller finsk.

Finsk som andrespråk er et eksamensfag, dette betyr at elevene kan bli trukket ut til eksamen i faget. Eksamen i finsk som andrespråk teller likeverdig md eksamen i norsk sidemål ved opptak til videregående skole.

Læreplanen i finsk som andrespråk omtaler både finsk og kvensk språk og kultur. Elevene kan velge å få opplæringen på finsk eller kvensk. Elevene kan besvare eksamen på den formen som er valgt i opplæringa.

I forskrift til opplæringsloven § 7-1 gis det rett til alternativ opplæring når opplæringa ikke kan gis av eget undervisningspersonale ved skolen. En del av de videregående skoler i Finnmark og Troms tilbyr sine elever finsk som andrespråk innenfor alle utdanningsprogrammene.